

เอกสารประกอบการพิจารณา

ญัตติ

ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการเยียวยาช่วยเหลือลูกหนี้
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)
และนโยบายส่งเสริมการดำเนินการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้
เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. 8/2562
อ.พ. 22/2562 สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง

อ.พ. 8/2562

อ.พ. 22/2562

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. 0 2244 2070-2

ญัตติ

ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการเยียวยาช่วยเหลือลูกหนี้
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)
และนโยบายส่งเสริมการดำเนินการชำระค้ำหนี้ของลูกหนี้
(นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ เป็นผู้เสนอ)
เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. 8/2562

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ญัตติ หรือหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความทางวิชาการ และ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา กรรมการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ใช้ในการประกอบการพิจารณา ตลอดจนเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจทั่วไป

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบ

นางอรวรรณ พันธุ์เปื้อง

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางมาลินี คงรื่น

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการวิชาการ 3

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายสุริยา ฮ่องเสนาะ

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นางมัลลิกา สมบัติศิริ

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวเมษณีญา สนวนทรัพย์

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวอชฌา ไตรมาลัย

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางเสาวภา วาสนา

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ธันวาคม 2562

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) คือกองทุนที่ให้นักเรียนและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ กู้ยืมไปจ่ายค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าครองชีพแก่นักเรียน สำหรับการศึกษาตั้งแต่ ระดับมัธยมศึกษาปลายสายสามัญและสายอาชีพ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดยไม่คิดดอกเบี้ยระหว่างศึกษาอยู่ และจะต้องชำระคืนหลังจากจบการศึกษาแล้ว 2 ปี โดยกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาจะคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ระยะเวลาผ่อนชำระคืนทั้งสิ้นไม่เกิน 15 ปี

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง และมีฐานะเป็นนิติบุคคล กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เปิดให้กู้ยืมตั้งแต่ พ.ศ. 2539 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาด้วยการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา แบ่งเบาภาระด้านการเงินของผู้ปกครอง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 จนถึงปีการศึกษา 2561 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2562) มีผู้กู้ยืมเงินกองทุนทั้งสิ้น จำนวน 5,737,387 ราย วงเงินที่ให้กู้ไปแล้วรวมทั้งสิ้นกว่า 600,000 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ผู้กู้ที่อยู่ระหว่างการชำระหนี้ จำนวน 3,626,378 ราย คิดเป็นร้อยละ 63
- ผู้กู้ที่กำลังศึกษาหรืออยู่ในช่วงปลอดหนี้ 2 ปี จำนวน 928,564 ราย คิดเป็นร้อยละ 16
- ผู้กู้ชำระหนี้เสร็จสิ้น จำนวน 1,123,712 ราย คิดเป็นร้อยละ 20
- ผู้กู้เสียชีวิตหรือทุพพลภาพ จำนวน 58,733 ราย คิดเป็นร้อยละ 1

จากการที่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ตั้งแต่ พ.ศ. 2539-2561 กยศ. ให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับโอกาสทางการศึกษาไปแล้ว 5,737,387 คน เป็นเงินให้กู้ยืมกว่า 6 แสนล้านบาท มีผู้กู้ยืมอยู่ระหว่างการชำระหนี้ 3,569,236 คน ชำระหนี้ปกติ ร้อยละ 40 ผิดชำระหนี้ ร้อยละ 60 และถูกดำเนินคดีแล้ว 1,000,000 คน

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้เป็นเอกสารเพิ่มเติมจากเอกสารประกอบการพิจารณา 8/2562 ยุติติ เกี่ยวกับขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษา ตรวจสอบ และหาแนวทางแก้ไข ปัญหา กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จำนวน 7 ยุติติ ดังนี้

- ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษา ตรวจสอบ และหาแนวทางแก้ไข ปัญหา ลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ เป็นผู้เสนอ)
- ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนปัญหากระบวนการตรวจสอบ การชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์ เป็นผู้เสนอ)
- ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการ ปรับลดดอกเบี้ย และวิธีการชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (นายสฤกษ์ดี บุตรเนียร เป็นผู้เสนอ)
- ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนปัญหา การคิดดอกเบี้ยกับลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นผู้เสนอ)

- ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา กรณีการบริหารจัดการ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (นายสรชัช สุจิตต์ เป็นผู้เสนอ)

- ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา ของผู้ได้รับผลกระทบจากการกู้ยืมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยขอให้เร่งเบี้ยปรับและ พักการชำระหนี้ ๕ ปี (นายรุ่งโรจน์ ทองศรี เป็นผู้เสนอ)

- ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหา การค้างชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) พร้อมกับหาแนวทางในการปรับปรุงระบบ และเงื่อนไข ในการชำระหนี้ที่มีประสิทธิภาพ (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร เป็นผู้เสนอ)

โดยได้เพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับ (1) มาตรการแก้ไขปัญหาของลูกหนี้และช่วยเหลือผู้กู้ยืมที่ค้างชำระหนี้ ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (2) สถิติข้อมูล กยศ. ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 (3) ผลการให้กู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาปีการศึกษา 2562 (4) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในสิงคโปร์และบรูไน

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้แทนราษฎร	ก
ส่วนที่ 1 สารสำคัญ ผู้ตัด เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการเยียวยาช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และนโยบายส่งเสริมการดำเนินการชำระหนี้ของลูกหนี้ (นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ เป็นผู้เสนอ)	1
ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์	2
ส่วนที่ 3 ข้อมูลประกอบการพิจารณาผู้ตัด	5
1) มาตรการแก้ไขปัญหาลูกหนี้และช่วยเหลือผู้กู้ยืมที่ค้างชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา (กยศ.)	5
2) ภาพรวมสถิติข้อมูล กยศ. วันที่ 30 กันยายน 2562	6
3) ผลการให้กู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาปีการศึกษา 2562	11
4) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสิงคโปร์และบรูไน	11

ส่วนที่ 1

สาระสำคัญ

ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการเยียวยาช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และนโยบายส่งเสริมการดำเนินการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้ (นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการเยียวยาช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และนโยบายส่งเสริมการดำเนินการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้ และส่งผลการพิจารณาให้รัฐบาลรับไปดำเนินการ

เหตุผล

กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นั้น ได้ถือกำเนิดขึ้นในสมัยรัฐบาลของ ฯพณฯ ชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2538 และตั้งงบประมาณครั้งแรกในปี พ.ศ. 2539 จนถึงปัจจุบัน มีนักเรียนและนักศึกษาที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาไปแล้วกว่า 5.6 ล้านคน ซึ่งการจัดระบบกลไกของกองทุนมีเจตนารมณ์สำคัญ เพื่อให้เป็นกองทุนที่สามารถดูแลตนเองได้อย่างยั่งยืน และไม่ก่อให้เกิดภาระทางงบประมาณทุกปีแก่รัฐ

แต่ด้วยสภาพการณ์ปัจจุบันของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ในด้านการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้ที่กู้ยืมเงินกองทุน พบว่า ยังคงประสบกับปัญหาการผิดชำระหนี้ในอัตราที่สูงถึงกว่าร้อยละ 60 จำนวนผู้กู้ที่อยู่ระหว่างการชำระหนี้ หรือ คิดเป็นจำนวนผู้กู้กว่าสองล้านรายที่มีการผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวนี้ ประกอบไปด้วยผู้ที่อยู่ในภาวะยากลำบากที่กำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ในขณะที่ผู้กู้จำนวนไม่น้อย ที่มีงานทำ มีความพร้อมที่จะชำระคืนหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) แต่ยังมีได้ดำเนินการชำระคืนหนี้ให้กับกองทุน แม้ว่าที่ผ่านมารัฐบาลทุกสมัยจะมีการกำหนดมาตรการในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยมีมาตรการระดับเบาที่มุ่งเน้นการพูดคุยเจรจาทำความเข้าใจกับลูกหนี้ของกองทุนไปจนถึงมาตรการทางกฎหมายที่ต้องดำเนินการฟ้องร้องเป็นคดีความแล้วก็ตาม แต่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ก็ยังคงประสบกับสถานการณ์ปัญหาที่น่าเป็นห่วงต่อเสถียรภาพและสภาพคล่องของกองทุน ที่จะเป็นที่พึงให้แก่คนรุ่นต่อไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งกองทุน ซึ่งควรต้องมีการพิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวนี้อย่างเป็นระบบต่อไป

ส่วนที่ 2

บทวิเคราะห์

1. สถานการณ์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 จนถึงปีการศึกษา 2561 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2562) มีผู้กู้ยืมเงินกองทุนทั้งสิ้น จำนวน 5,737,387 ราย วงเงินที่ให้กู้ไปแล้ว รวมทั้งสิ้นกว่า 600,000 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ผู้กู้ที่อยู่ระหว่างการชำระหนี้ จำนวน 3,626,378 ราย
- ผู้กู้ที่กำลังศึกษาหรืออยู่ในช่วงปลอดหนี้ 2 ปี จำนวน 928,564 ราย
- ผู้กู้ชำระหนี้เสร็จสิ้น จำนวน 1,123,712 ราย
- ผู้กู้เสียชีวิตหรือทุพพลภาพ จำนวน 58,733 ราย
- ผู้กู้ชำระหนี้ปกติ จำนวน 1,417,851 ราย
- ผู้กู้ผิดชำระหนี้ จำนวน 2,193,608 ราย
- ผู้ที่ถูกดำเนินคดี จำนวน 1 ล้านราย
- สรุปรวมที่ค้างชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จำนวน 73,630 ล้านบาท

2. ปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

(1) ปัญหาที่เกิดจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ดังนี้

1) การกำหนดระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีจึงเริ่มชำระคืน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้กู้ซึ่งมีภาระค่าใช้จ่ายในการครองชีพ หรือเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเข้าสู่ตลาดงาน ซึ่งมีความสามารถในการชำระหนี้ต่ำ ทำให้หนี้เงินกู้ของกองทุนเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)

2) ระบบคัดกรองผู้กู้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ยังไม่รัดกุม ทำให้ผู้ที่ไม่ได้ยากจนจริงเข้ามาขอู้และบางแห่งมีลักษณะการให้กู้เชิงพาณิชย์ กล่าวคือ มีการรับนักศึกษาที่ไม่มีคุณภาพและหรือไม่ได้ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเข้ามาศึกษา เพื่อเพิ่มจำนวนเป้าหมายรายหัวในการบริหารจัดการงบประมาณจากกองทุนมาไว้ที่สถาบันการศึกษานั้น ๆ ทำให้การให้กู้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

3) ปัญหาการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่มีการติดตามผลการดำเนินงานว่าผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ได้ศึกษาต่อหรือไม่ และผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดชำระแล้ว มีชีวิตอยู่หรือไม่ ประกอบอาชีพอะไร รายได้เท่าไร

4) เบี้ยปรับในการไม่ชำระหนี้กองทุนมีอัตราที่สูงคือ ผิดนัดชำระหนี้ไม่เกิน 1 ปี คิดอัตราร้อยละ 12 ปี และผิดนัดชำระหนี้เกิน 1 ปี คิดอัตราร้อยละ 18 ต่อปี

(2) ปัญหาที่เกิดจากผู้กู้ยืม ดังนี้

- 1) มีฐานะยากจน มีรายได้น้อยไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ได้
- 2) ผู้กู้เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยทางการเงิน
- 3) ขาดจิตสำนึกในการชำระหนี้ โดยมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าภาครัฐจะยกหนี้ให้ฟรีและการที่ไม่จ่ายหนี้ กยศ. นั้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อตัวเอง
- 4) เมื่อผู้กู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วย้ายไปทำงานต่างถิ่นหรือไม่ได้อาศัยอยู่บ้านตามที่อยู่ที่เคยแจ้งไว้ในสัญญากู้ยืม โดยไม่ได้แจ้งให้ทางกองทุนกู้ยืมทราบทำให้ผู้กู้ไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืม ยอดรวมหนี้ และอัตราการชำระหนี้รายปีในแต่ละปีจนนำมาสู่การผิดนัดและถูกฟ้องบังคับคดี

3. แนวทางการแก้ไข

1) ข้อเสนอแนะที่มีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ดังนี้

- 1) กำหนดให้มีระยะเวลาปลอดหนี้หรือพักชำระหนี้หลังจบการศึกษา มากกว่า 2 ปี หรือไม่ต้องชำระหนี้ในบางกรณี เช่น ป่วยเรื้อรัง เจ็บป่วยร้ายแรง
- 2) พิจารณาให้กลุ่มที่มีรายได้น้อยหรือกลุ่มที่มีความจำเป็นสามารถชำระหนี้ได้มากกว่า 15 ปี
- 3) ควรยกเว้นดอกเบี้ยและเบี้ยปรับโดยการพิจารณาให้สอดคล้องกับรายได้และขนาดของครอบครัว ความเป็นอยู่หลังจบการศึกษาของผู้กู้ และมีการไกล่เกลี่ยประนีประนอมยอมความก่อนการดำเนินคดีตามกฎหมาย
- 4) มีการสร้างแรงจูงใจให้ชำระหนี้ได้ เช่น หากผู้กู้สามารถชำระหนี้ได้เสร็จสิ้นก่อนระยะเวลาที่กำหนดจะมีส่วนลดเงินต้น
- 5) ควรยกเลิกการให้มิผู้ค้าประกันผู้กู้เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเนื่องจากมิได้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการเป็นหนี้ของผู้กู้
- 6) ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจกับผู้กู้ว่าผู้ไปแล้วมีหน้าที่อย่างไรเมื่อจบการศึกษา และหากผู้ใดไม่มีเงินชำระหนี้ แต่ต้องการชำระหนี้โดยไม่ตั้งใจหลบหนี ควรให้โอกาสในการทำงานตอบแทน
- 7) ควรเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมายอย่างจริงจังมากขึ้น เช่น หากผู้กู้ยืมรายใดที่ถึงกำหนดชำระคืนเงินกู้กองทุน แล้วยังไม่ได้นำเงินมาชำระโดยไม่ได้รับการผ่อนผัน จะไม่สามารถไปกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ได้ (Black List)

2) ข้อเสนอแนะที่มีต่อนิสิตนักศึกษาที่กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ดังนี้

- 1) ก่อนการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผู้กู้ควรศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจปัจจุบัน ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่เรียน ภูมิภาค ตลาดแรงงาน เพื่อให้สามารถวางแผนในการกู้และชำระหนี้กองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ผู้กู้ที่ต้องศึกษารายละเอียดสัญญาของการกู้ยืมเงินจากกองทุนว่ามีหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการกู้ยืมเงินและการชำระหนี้คืนเงินกองทุนอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และต้องมีจิตสำนึกที่ดีมีความรับผิดชอบในการชำระหนี้เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ผู้กู้ยืมควรวางแผนชำระหนี้เพื่อให้ผู้กู้ยืมคนใหม่ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน ต่อไป

3) ควรให้ความสนใจในเรื่องข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าเมื่อใดที่เราต้องชำระคืน และสิทธิประโยชน์จากการส่งค่างวดหรือปิดยอดชำระก่อนกำหนด และหากมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ทำงานหรือเบอร์โทรศัพท์ควรแจ้งให้ทางกองทุนทราบทุกครั้ง เพื่อที่ทางกองทุนจะสามารถติดต่อแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้กู้ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง

นอกจากนี้ควรมีมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกฟ้องร้องและบังคับคดี

1. มาตรการช่วยเหลือเฉพาะหน้าหรือการแก้ไขปัญหาระยะสั้น ได้แก่ การไกล่เกลี่ยประนีประนอม ยอมความก่อนฟ้อง การพักชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ การลดดอกเบี้ยเงินกู้และค่าปรับจากการผิดนัดชำระหนี้ ปรับเปลี่ยนวิธีการชำระหนี้ให้มีความยืดหยุ่น เช่น การทำงานตอบแทนสังคม มีผลการเรียนดี (เกียรตินิยม) เป็นต้น

2 การแก้ไขระยะยาว ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกองทุน วินัยทางการเงิน และการปลูกจิตสำนึกของผู้กู้ยืมเงินให้มีความตระหนักและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมในการชำระหนี้คืนกองทุน ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาแบบออนไลน์ การเรียนฟรีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายถึงระดับปริญญาตรีเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ส่วนที่ 3

ข้อมูลประกอบการพิจารณาญาติ

1) มาตรการแก้ไขปัญหาของลูกหนี้และช่วยเหลือผู้กู้ยืมที่ค้างชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ปัจจุบันกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ออกมาตรการแก้ไขปัญหาของลูกหนี้ กยศ. และช่วยเหลือผู้กู้ยืมที่ค้างชำระหนี้¹ ดังนี้

1. ลดเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 80 สำหรับผู้กู้ยืมเงินทุกกลุ่มที่ค้างชำระหนี้และปิดบัญชีในครั้งเดียว ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2562–29 กุมภาพันธ์ 2563

2. ลดเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 75 เฉพาะผู้กู้ยืมเงินกลุ่มก่อนฟ้องคดีที่ชำระหนี้ค้างทั้งหมดให้มีสถานะปกติ (ไม่ค้างชำระ) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2562–29 กุมภาพันธ์ 2563

3. พักชำระหนี้ 1 ปี สำหรับผู้กู้ยืมที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เฉพาะกลุ่มผู้กู้ยืมก่อนฟ้องคดี กรณีผู้ที่มีงวดชำระเป็นรายปี จะพักชำระหนี้ในงวดปี 2563 และผู้กู้ยืมจะต้องกลับมาชำระหนี้ ในวันที่ 5 กรกฎาคม 2564 ส่วนกรณีผู้ที่มีงวดชำระเป็นรายเดือน จะพักชำระหนี้ 12 เดือน นับตั้งแต่เดือนถัดไปที่กองทุนอนุมัติ โดยในระหว่างพักชำระหนี้กองทุนจะไม่ถือว่าผู้กู้ยืมผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ จากข้อมูลในระบบพบว่าผู้กู้ยืมเข้าข่ายที่จะได้สิทธิพักชำระหนี้ ประมาณ 335,000 ราย

4. ปรับลดอัตราเบี้ยปรับหรือค่าธรรมเนียมกรณีผิดนัดชำระเงินกู้ยืมคืน จากอัตราปัจจุบัน (ร้อยละ 12-18 ต่อปี) เหลืออัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป เพื่อเป็นการลดภาระหนี้ของผู้กู้ยืมเงินที่ค้างชำระให้สามารถผ่อนชำระเงินคืนกองทุนได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนงวดที่ผิดนัดชำระจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 ยังคิดอัตราเบี้ยปรับเท่าเดิม

5. ปรับเพิ่มค่าครองชีพรายเดือนให้ผู้กู้ยืมทุกระดับการศึกษาอีกเดือนละ 600 บาท/คน โดยผู้กู้ยืมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามัญปรับเพิ่มจาก 1,200 บาท เป็น 1,800 บาท ระดับ ปวช./ปวส./ปริญญาตรี ปรับเพิ่มจาก 2,400 บาท เป็น 3,000 บาท

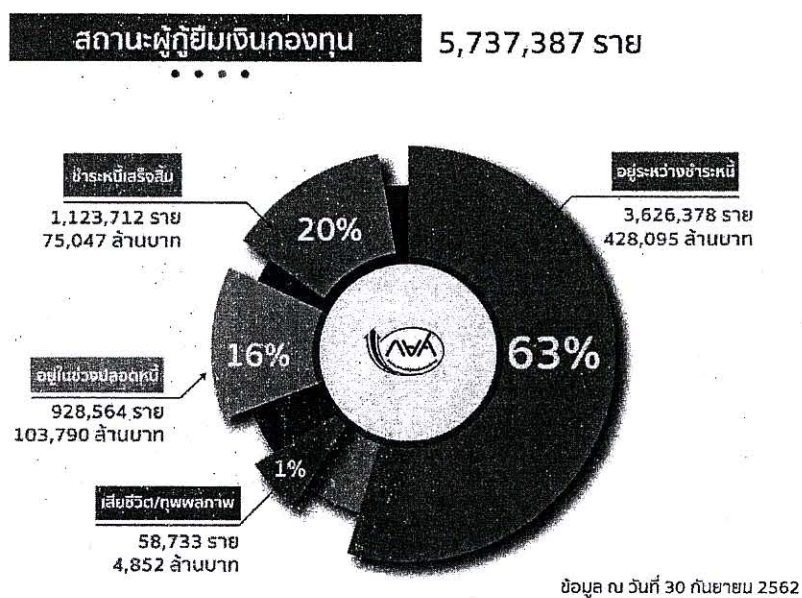
¹ กยศ. ให้โอกาสลดเบี้ยปรับลูกหนี้และเพิ่มค่าครองชีพให้ผู้กู้ยืม (29 สิงหาคม 2562). สืบค้น 16 ธันวาคม 2562 จาก <https://www.studentloan.or.th/th/news/1567054702>

2) ภาพรวมสถิติข้อมูล กยศ. ณ วันที่ 30 กันยายน 2562²

ภาพที่ 1 จำนวนตัวเลขที่นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับเงินกู้ยืม

ภาพที่ 2 สถานะผู้กู้ยืมเงินกองทุน

² การประชุมชี้แจง “นายจ้างมีหน้าที่นำส่งเงินตาม พ.ร.บ. กยศ. พ.ศ. 2560 ต้องทำอะไร” จาก

<https://www.studentloan.or.th/th/system/files/files/news/01.%20PPT%20%E0%B8%9C%E0%B8%88%E0%B8%81..pdf>

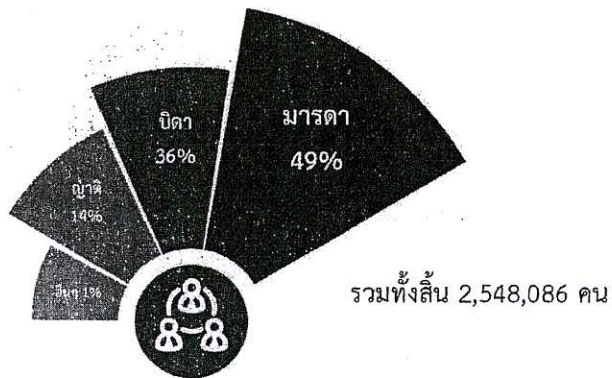
ภาพที่ 3 ผู้กู้ยืมที่อยู่ระหว่างการชำระหนี้

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

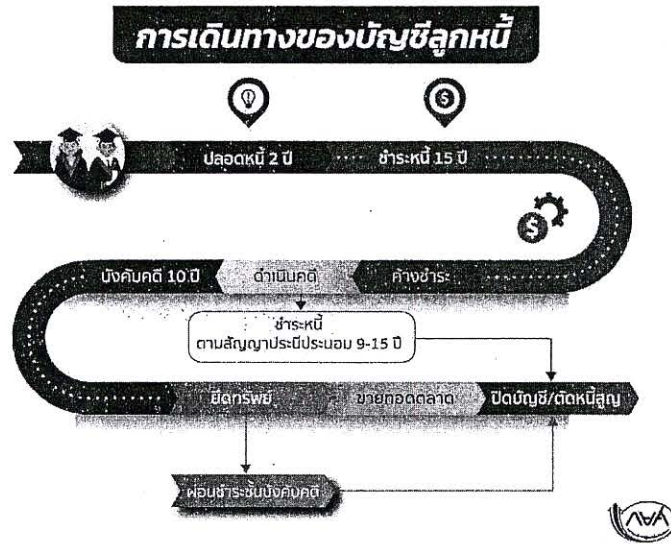
ภาพที่ 4 สถิติผู้ค้าประกัน กยศ.

สถิติผู้ค้าประกัน กยศ.

ข้อมูลระหว่างปีการศึกษา 2551-2560

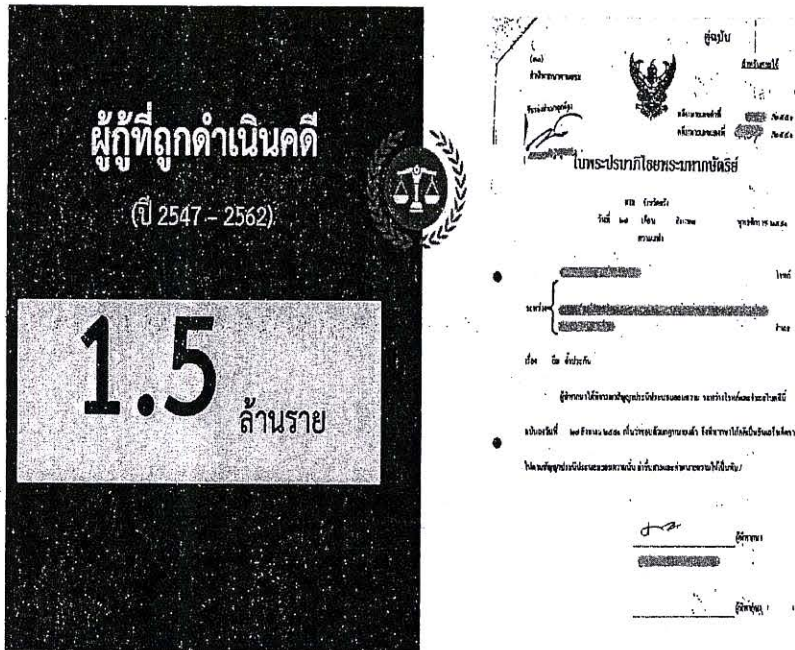
ภาพที่ 5 การเดินทางของบัญชีลูกหนี้

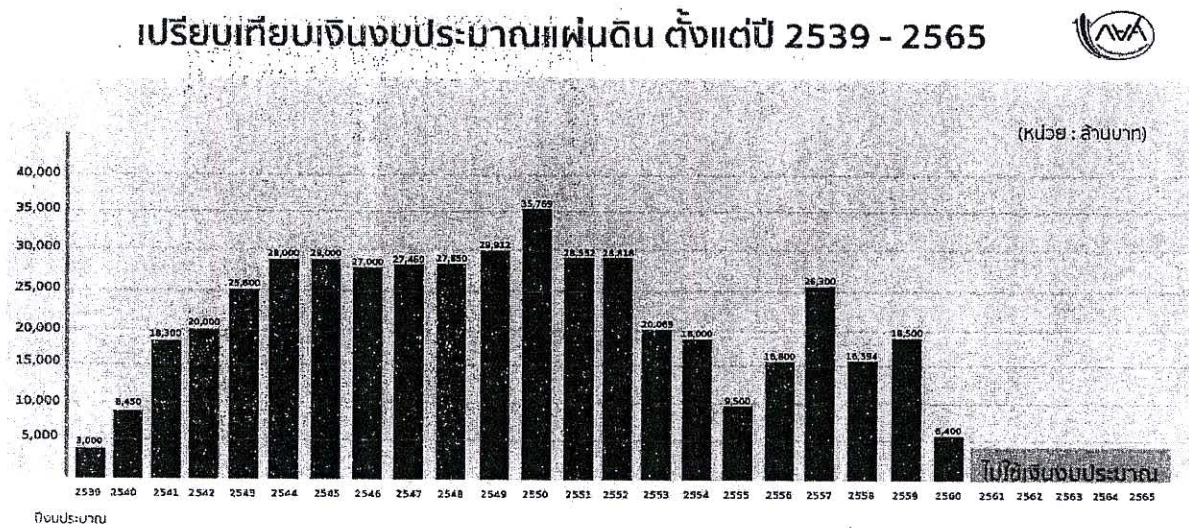
ภาพที่ 6 จำนวนเงินต้นที่ผิดนัดชำระหนี้

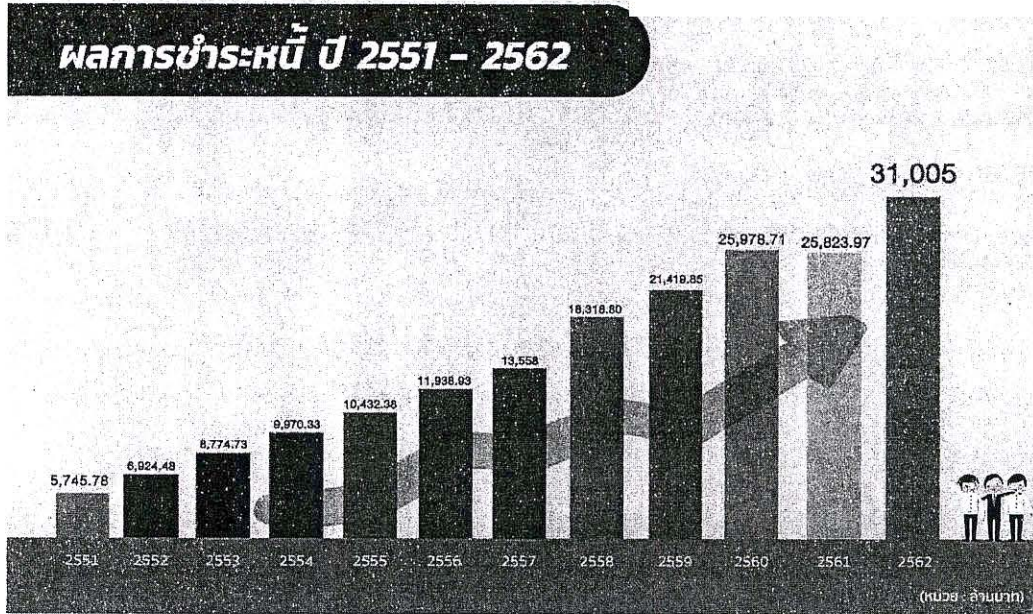
ภาพที่ 7 ผู้ถูกดำเนินคดี

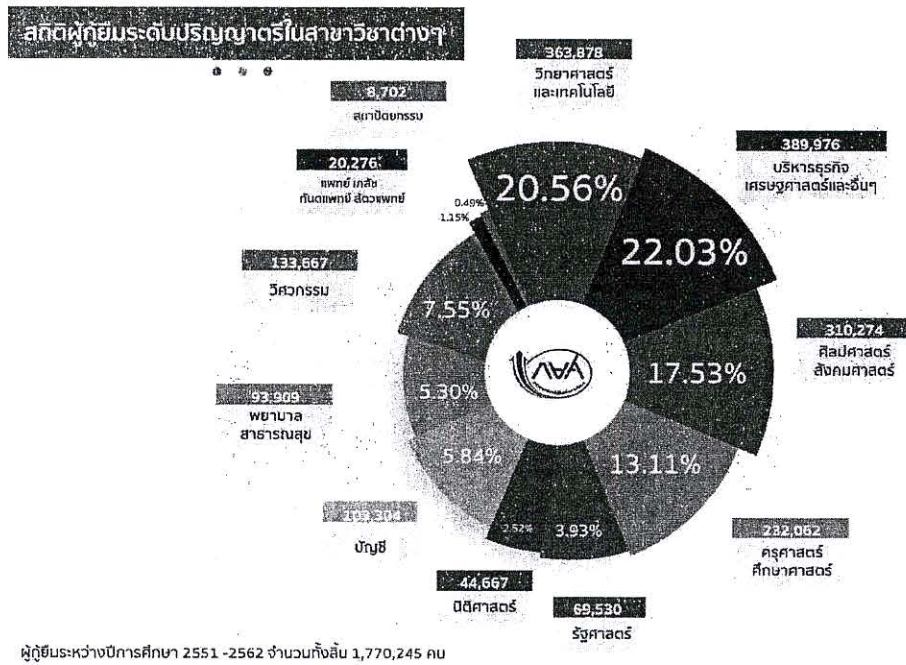
ภาพที่ 8 เปรียบเทียบเงินงบประมาณแผ่นดิน ตั้งแต่ปี 2539-2565

ภาพที่ 9 ผลการชำระหนี้ปี 2551-2562

ภาพที่ 10 สถิติผู้กู้ยืมระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่าง ๆ

3) ผลการให้กู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาปีการศึกษา 2562³

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้รายงานผลการให้กู้ยืมปีการศึกษา 2562 ขณะนี้มีนักเรียน นักศึกษาได้กู้ยืมแล้ว จำนวน 534,904 คน เป็นเงินกู้ยืม จำนวน 26,198.50 ล้านบาท แบ่งเป็น เงินกู้ยืมให้แก่ นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ 439,827 คน เป็นเงิน 19,412.99 ล้านบาท และเงินกู้ยืมให้แก่ นักเรียนหรือนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการหลัก ซึ่งมีความชัดเจนของการผลิตกำลังคนและ มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ 95,077 คน เป็นเงิน 6,785.51 ล้านบาท ซึ่งการให้กู้ยืมในปีการศึกษา 2562 กองทุนมีเงินเพียงพอให้กู้ยืมสำหรับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ทุกราย โดยไม่ได้จำกัดการกู้ยืม อีกทั้ง กองทุนยังได้ มีโครงการส่งเสริมการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital) เพื่อรองรับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายและ 3 โครงสร้างพื้นฐาน สำหรับผู้กู้ยืมระดับปริญญาตรี เมื่อสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่กำหนดจะคิดดอกเบี้ย อัตราไม่เกินร้อยละ 0.5 ต่อปี และได้ส่วนลดเงินต้นร้อยละ 30 สำหรับผู้กู้ยืมระดับอาชีวศึกษา เมื่อสำเร็จ การศึกษาในสาขาวิชาที่กำหนดจะคิดดอกเบี้ยอัตราไม่เกินร้อยละ 0.5 ต่อปี และได้ส่วนลดเงินต้นร้อยละ 50 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC รวมถึงเป็นการป้องกันกำลังคนในสายอาชีพ/สายวิชาชีพที่ยังขาดแคลนสู่ตลาดแรงงานทั่วประเทศ โดยให้สิทธิ กับผู้กู้ยืมที่เรียนระหว่างปีการศึกษา 2562-2566

สำหรับการรับชำระหนี้ตั้งแต่ช่วงต้นปีงบประมาณ 2563 (ต.ค. 2562-ปัจจุบัน) กองทุนได้รับชำระหนี้แล้ว 2,650 ล้านบาท มากกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่ได้รับชำระหนี้ 2,250 ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ร้อยละ 17 ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรการหักเงินเดือน และจากการที่สื่อมวลชนได้ช่วยประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารสร้างจิตสำนึกในการชำระหนี้ และ ความรับผิดชอบให้แก่ผู้กู้ยืม ซึ่งกองทุนจะนำเงินที่ได้รับชำระคืนมาใช้ในการสร้างโอกาสให้แก่ นักเรียน นักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องกู้ยืมตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

4) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสิงคโปร์และบรูไน

สิงคโปร์⁴ การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของประเทศสิงคโปร์สามารถกู้เงินเรียนทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ โดยมีช่องทางในการกู้เงินเพื่อการศึกษาประกอบด้วย 3 ช่องทาง ดังนี้

1. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งเป็นกองทุนประกันสังคมของประเทศสิงคโปร์ สามารถกู้ได้เต็ม จำนวนร้อยละ 100 คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.5 ต่อปี โดยมีข้อกำหนด ดังนี้

- เรียนวิทยาลัยศิลปะกู้เงินเพื่อการศึกษาได้ร้อยละ 50
- เรียนด้านอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพภายในประเทศกู้เพื่อการศึกษาได้ร้อยละ 25
- เรียนด้านอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพในต่างประเทศกู้เพื่อการศึกษาได้ร้อยละ 10

³ กยศ. เผยความคืบหน้าผลการกู้ยืมและการชำระหนี้. (ม.ป.ป.). สืบค้น 17 ธันวาคม 2562 จาก

<https://www.studentloan.or.th/th/news/1574045013>

⁴ Getting an Education Loan in Singapore – Guide to Funding Your Tertiary Education จาก

<https://blog.moneysmart.sg/education/education-loan-singapore-tertiary-education/>

- เรียนด้านอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพในต่างประเทศเพื่อการศึกษาได้ร้อยละ 10
 - บิดามารดานำเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมาใช้จนหมดหรือเต็มวงเงินจะกู้ไม่ได้
2. กองทุนของกระทรวงศึกษาธิการ สามารถกู้เพื่อการศึกษาได้ร้อยละ 90 โดยไม่คิดดอกเบี้ย
 3. ธนาคารต่าง ๆ แล้วแต่เงื่อนไขและข้อกำหนดของแต่ละธนาคารในการกู้ยืม
- การชำระคืนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาจะชำระเมื่อสำเร็จการศึกษา หรือระหว่างการศึกษาก็ได้ โดยมีรูปแบบดังนี้
- จ่ายเงินต้นรายเดือนพร้อมดอกเบี้ยในขณะที่ศึกษา
 - จ่ายดอกเบี้ยอย่างเดียวขณะศึกษาแล้วค่อยจ่ายเงินต้นเมื่อจบการศึกษา

บรูไน⁵

การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของประเทศบรูไนสามารถกู้เงินเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วโลก โดยกู้จากธนาคารหรือกองทุนต่าง ๆ ที่รัฐให้การสนับสนุน

การขอใช้เงินกองทุนเพื่อการศึกษาเป็นไปตามที่รัฐกำหนด แต่มีข้อยกเว้นไม่ต้องใช้เงินคืน ดังนี้

1. พิการ
2. ประกอบอาชีพครูแต่ต่อมาโรงเรียนยกเลิกกิจการ
3. เมื่อเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจให้เลื่อนจ่ายชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น

⁵ Education Funding–Brunei จาก <https://www.bruneidarussalameducation.info/education-funding>

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. 0 2244 2070-2

Bureau of Academic Services

The Secretariat of the House of Representatives

Tel. 0 2244 2070-2

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร